

2020-11-26
A2020/02245

Arbetsmarknadsdepartementet

Forum för levande historia
Box 2123
103 13 Stockholm

Uppdrag att genomföra en kartläggning av kunskap inom ramen för planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott

Regeringens beslut

Forum för levande historia får i uppdrag att genomföra en kartläggning av kunskap om människors erfarenheter av rasism i kontakter med svenska myndigheter och andra offentliga verksamheter på nationell, regional och lokal nivå.

Kartläggningen ska omfatta en redovisning av forskning och andra relevanta studier och en sammanfattning av deras resultat. Kartläggningen ska vidare inkludera sådan faktabaserad kunskap som behandlar rasism, eller närliggande ämnen såsom diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. Vid genomförandet ska dialog föras med Vetenskapsrådet samt andra relevanta forskningsfinansiärer, universitet och högskolor.

I uppdraget ingår att utifrån innehållet i kartläggningen genomföra en samlad analys av kunskapsläget, inklusive en analys avseende vilka kunskapsluckor som finns. Eventuella skillnader i kunskap gällande olika grupper utsatthet för rasism och i förhållande till kön ska om möjligt också redovisas.

Forum för levande historia får för uppdragets genomförande använda högst 100 000 kronor 2020. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering, anslag 2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m., anslagsposten 10. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 1 december 2020. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast i samband med slutredovisning. Den totala kostnaden för att genomföra uppdraget beräknas till 1 430 000 kronor.

En redovisning av uppdraget ska lämnas senast den 24 september 2021. En ekonomisk redovisning av använda medel ska lämnas till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast i samband med slutredovisningen. Redovisningarna ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Utsatthet för rasism och liknande former av fientlighet riskerar att påverka både individer och samhället i stort bland annat genom inverkan på enskildas psykiska hälsa, förekomsten av diskriminering, tilliten till myndigheter och i förlängningen demokratin.

Sverige ska vara ett land fritt från rasism. Regeringen tar med den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott ett samlat grepp om arbetet med dessa frågor. Ett av planens strategiska områden är mer kunskap, utbildning och forskning.

Arbetet inom ramen för planen har bl.a. bidragit till ökad kunskap om hur rasismen i Sverige tar sig uttryck. De senaste åren har forskning, myndighetsrapporter och det civila samhället bidragit med sådan kunskap.

Av rapporten Likvärdigt bemötande i myndigheter (Kontigo 2019) som togs fram på uppdrag av Forum för levande historia framgår att personer som riskerar att utsättas för rasism många gånger upplever sämre bemötande från myndigheter än andra grupper. I rapporten lyfts bl.a. fram att grupper utsatta för rasism och liknande former av fientlighet också har ett lägre förtroende för offentliga institutioner.

Därutöver har det i samband med Regeringskansliets sakråd och av uppgifter i media framkommit att en del människor upplever att deras etniska tillhörighet har lett till annorlunda eller sämre behandling i kontakter med offentliga verksamheter, t.ex. att tillgången till vård påverkats eller att de missgynnats av rättsvårdande myndigheter.

Upplevelser av att behandlas annorlunda i kontakt med myndigheter eller vid ingripanden på offentlig plats behöver tas på allvar. Det är centralt i ett demokratiskt samhälle att myndigheter och annan offentlig verksamhet bemöter enskilda på ett likvärdigt och rättssäkert sätt och här krävs det ständigt kompetenshöjande insatser. Stödet till myndigheters åtgärder att

genom arbete mot rasism kvalitetssäkra sin verksamhet och sitt bemötande gentemot enskilda ska fortsätta.

Det finns idag ingen samlad bild av vilken kunskap som finns om människors erfarenheter av rasism i kontakter med svenska myndigheter och andra offentliga verksamheter. Detta är ett viktigt första steg i ett fortsatt arbete för att stödja myndigheter att säkerställa ett likvärdigt och rättssäkert bemötande av enskilda och att förhindra att människors tillgång till välfärd påverkas av faktorer såsom etnisk tillhörighet.

På regeringens vägnar

Åsa Lindhagen

Maria Engvall

Kopia till

Utbildningsdepartementet/F
Kulturdepartementet/MD
Kammarkollegiet
Vetenskapsrådet